

JAARREDE 2020 – Deltalinqs jaardiner 20 januari 2020

Gesproken woord geldt

Dames en Heren,

Gasten van Deltalinqs en leden: allen welkom

Als bijzondere gasten begroet ik vanavond Jan Valkier, de net benoemde Havenman van 2019 en onze keynote speaker minister van Milieu & Wonen, mevrouw Stientje van Veldhoven. Tevens een extra welkom voor de commissaris van de Koning en de leden van Gedeputeerde Staten als ook de Burgemeester en Wethouders van Rotterdam en van de omliggende gemeentes van de Mainport.

Deze avond is om een aantal redenen bijzonder:

- De 20^e keer van het Deltalinqs Jaardiner valt op 20 januari 2020
- Voor mij persoonlijk : na 7 jaar voorzitterschap draag ik deze avond mijn rol officieel over aan Atzo Nicolai ; Atzo ook jij speciaal welkom.
- Het is ook het jaar van het 50-jarig bestaan van het DeltaPORT Donatiefonds: het samenwerkingsverband van bedrijfsleven en Havenbedrijf om kleinschalige initiatieven in de omgeving mogelijk te maken. Als jouw bedrijf nog geen lid is: lid worden!!

Het afgelopen jaar is er door Bas Janssen en zijn team hard gewerkt aan een nieuw strategisch vijfjarenplan voor Deltalinqs. Met input van onze leden, de stuurgroepen en het Bestuur én met input van

externe stakeholder is dit het afgelopen halfjaar afgerond. Daarmee is de basis voor de komende jaren gelegd.

Dames en Heren,

Wij waren er niet fysiek bij op het Malieveld met onze schepen, offshore installaties, fabrieken en terminals. Maar ook wij hebben dezelfde zorgen en pleiten voor oplossingen op onze manier. Zoals tijdens dit diner, door deze speech.

Dames en Heren,

Ik wil mij vanavond richten op twee thema's:

1. De waarde van ondernemingen voor Nederland , nu en in de toekomst : daarbij zoom ik specifiek in op de ondernemingen in de Mainport Rotterdam én
2. De mens centraal; 'human capital' is uiteindelijk de grootste waarde voor ondernemingen.

I. De waarde van de ondernemingen in de Mainport

1.1 Waar zit die waarde?

- De productie, logistieke en dienstverlenende activiteiten van onze bedrijven zorgen voor een grote bijdrage aan de economie en welvaart. Het afgelopen jaar werd ca. €350 mio geïnvesteerd door het Havenbedrijf en ca €1.5 miljard door het bedrijfsleven in onze Mainport . De Mainport staat voor 6.2% BNP bijdrage.
- Onze bedrijven zorgen voor werk, ontwikkeling en inkomen van een kleine 400.000 werknemers en hun gezinnen: totaal 1 miljoen Nederlanders.

- De waarde die wij creëren levert mede het geld op voor de welzijnstaken die bij de overheid belegd zijn, zoals zorg, politie, onderwijs en defensie.
Op landelijk niveau betalen wij vennootschapsbelasting, dividendbelasting, inkomstenbelasting en afdrachten voor sociale verzekeringen.
Op lokaal niveau zorgen onze bedrijven voor €650 mio inkomsten voor het HbR, voor €60 mio jaarlijks dividend voor Rotterdam en het Rijk en nog eens €90 mio aan OZB, Bouwleges, Precariorechten en die teruggekeerde irritante reclamebelasting.
- Ondernemingen nemen hun maatschappelijke taak bijzonder serieus m.b.t. de veiligheid, milieu, hun omgeving en hun medewerkers. Ik zie dat weerspiegeld in de resultaten van het meest recente Havenbedrijf onderzoek, dat aangeeft dat onze omwonenden, maar ook Nederlanders in het algemeen positief oordelen over de activiteiten in de Mainport. Kernpunt voor ons is de 'license to operate': die wordt ons gegund!

Zonder klanten geen bedrijvigheid, zonder bedrijvigheid geen welvaart en zonder welvaart geen welzijn!

I.II En juist nu is kennis van de waarde van onze bedrijven extra nodig !

Wij staan in een turbulente wereld voor grote veranderingen. Economisch (energie- en grondstoffentransities, circulaire economie ontwikkeling, digitalisering) en sociaal (vergrijzing, nieuwe vaardigheden vereist voor de economische transities en

aanpassingsvermogen van mensen aan steeds snellere wijzigingen).

Die nieuwe wereld biedt veel kansen en mogelijkheden, maar vraagt ook om stabiliteit en een goed klimaat voor ondernemingen. Ik herhaal wat ik in eerdere jaren ook heb gezegd: **geen toekomst zonder de inzet en investeringskracht van bestaande ondernemingen.**

Cruciaal voor die toekomst is langdurig duidelijk en stabiel overheidsbeleid en een optimaal concurrerend ondernemersklimaat. En die staan beide enorm onder druk.

- Het effect zien we nu al in de meest recente statistiek die DCMR bijhoudt over de aanvraag van vergunningen: een duidelijk dalende trend mn. bij de grotere investeringen.
- Ik noem een aantal voorbeelden van in mijn ogen slechte ontwikkelingen die ons ondernemingsklimaat in de Mainport aantasten:
 - * Op rijksniveau: de afwijkende en onnodig strenge uitleg van regels door Nederland ten aanzien van reparatie- / ombouwprojecten voor cruiseschepen en de offshore-eenheden: hierdoor is deze tak van sport in Rotterdam uitgerangeerd.
 - * Op alle overheidsniveaus: de beschamende aanpak van de stikstof, PFAS en ZZS en potentieel ZZS dossiers. Beschamend, omdat de overheid bij de aanpak van deze dossiers onvoldoende vooruitziend is geweest en vereiste minimumstandaards voor regelgeving uit het oog is verloren.

Wat zijn die minimum standaards?

Geen regelgeving

> zonder beeld van de effecten voor de bedrijven, voor de werkgelegenheid en voor de economie als geheel.

Geen regelgeving

> zonder onderzoek naar bestaande internationale standaarden en handhaving i.v.m. het level playing field

Geen regelgeving

> door de rechterlijke macht: politieke keuzes horen in de politieke arena thuis met een integrale afweging

I.III En de Mainport is klaar voor de verandering; als bedrijfsleven staan we in de startblokken. Juist in deze regio kan Nederland op de meest kost efficiënte wijze de CO2 uitstoot terugdringen. Juist in deze regio kunnen bedrijven en overheid samen het verschil maken.

In dit gebied staan de projecten klaar en is de afgelopen jaren samen met het Havenbedrijf en de betrokken regionale overheden een drietrapprogramma uitgewerkt.

De volgende stap naar implementatie door het bedrijfsleven vereist o.a. helderheid van de Regering ten aanzien van de SDE+ regeling, participatie in de infrastructuur en toekenning van ETS credits aan de investerende bedrijven.

- Dan kan het CCS project Porthos van start
- Dan kunnen de warmteprojecten gaan draaien
- Dan komt er vanuit hoofdkantoren groen licht voor grootschalige elektrificatie in de chemie en voor de blauwe en groene Waterstof initiatieven .
- Vanuit het Deltalinqs Climate Program wordt hier door onze bedrijven onder leiding van Alice Krekt voortvarend aan gewerkt in goed overleg met Gemeente, Havenbedrijf,

Provincie en DCMR. In het kader van het door wethouder Bonte geïnitieerde lokale klimaatprogramma is hier een versnellingshuis aan toegevoegd.

Kortom: als de randvoorwaarden helder zijn kunnen de bedrijven en het Havenbedrijf aan de gang! Daarmee behouden wij het momentum richting de doelen van Parijs. Daarmee kunnen wij de industriële kracht in de Mainport behouden.

Mevrouw de Minister, bestuurders en topambtenaren

Om snel voortgang te boeken verwachten wij als bedrijven

helderheid op het gebied van de randvoorwaarde voor onze inzet die voldoende rekening houden met de economische positie van ons land en de realiteit van bestaande bedrijven die zich willen aanpassen

Ook op het gebied van de modal shift staat het bedrijfsleven klaar

om de sprong voorwaarts te maken die én klimaatdoelen én logistieke efficiency bevordert;

Mevrouw de Minister,

dankzij uw persoonlijke inzet is de LNG stimuleringsregeling -als voorstap naar bio-LNG -gecontinueerd. Ik wil U daar namens ons LNG platform persoonlijk voor danken. Ook is onder U door het ministerie van I&W het maatregelenpakket voor spoorgoederenvervoer tot stand gebracht. Dat zijn goede voorbeelden.

Voor wat betreft de binnenvaart willen wij tot een vergelijkbare gebundelde aanpak komen met alle betrokkenen. Dan kan de modal shift aanpak met rijkssteun echt van start gaan. Ik weet zeker dat U daar positief tegenover staat.

Voor alle transport modaliteiten geldt dat het onderhoud van de basis infrastructuur en de versterking van de Nederlandse corridors een kernvoorwaarde blijft voor succes van de Mainport en al haar logistieke dienstverleners.

II De Mens centraal : Wat betekent dat?

Bedrijven zijn verantwoordelijk voor

Veiligheid van de medewerkers werkzaam in de bedrijven én de omgeving [de bewoners en buurbedrijven] Daarbij is het streven altijd naar nul incidenten en nul ongelukken . En in het algemeen verbetert het veiligheidsbeeld.

Maar helaas waren er toch het afgelopen jaar een *vier* dodelijke ongevallen op de bedrijfsterreinen en op het water te betreuren ; dit dwingt ons allemaal het veiligheids-denken in de opleidingen en elke dag op het werk constant verder aan te scherpen.

Uit de beschikbare rapportages over de Mainport als geheel was 2020 een jaar zonder grootschalige incidenten .

Als zich incidenten en of ongevallen voordeden, waren de externe hulpverleners en ter zake geschoolde medewerkers van de bedrijven in staat om zodanig in te grijpen dat erger voorkomen werd. Hier past een speciaal woord van dank aan de Gezamenlijke Brandweer, de VRR, de Dienst Havenmeester, de ambulancemedewerkers, DCMR en de Politie.

Wij zetten ons als Deltalinqs voor veiligheid in door o.a. standaardisatie van eisen & opleidingen en de inzet van de community Training Plant op de RDM site; speerpunt komend jaar is het onderling tussen bedrijven erkennen van elkaars opleidingskaders, de equivalentie aanpak.

Van de overheid verwachten wij – nu staatssecretaris Van Ark de eerste stap heeft gezet – dat het dossier ‘Alcohol Drugs Medicijnen controle van medewerkers’ ten behoeve van de veiligheid op het werk snel wordt afgerond. Z.s.m. voor BRZO-bedrijven, maar ook voor andere marktsegmenten (logistiek-bouw-haventerminals).

Bedrijven zijn verantwoordelijk voor de security op hun terrein en zijn een medespeler in het bestrijden van criminaliteit

Ondanks de niet aflatende gecombineerde inzet van Douane, Politie, OM, de Gemeente Rotterdam, Havenbedrijf en het gezamenlijke bedrijfsleven, zal dit de komende jaren nog meer vergen. Ik heb niet de illusie dat – gezien de winstgevendheid voor de wereldwijde misdaadnetwerken – op korte termijn onze haven geheel wordt gevrijwaard voor de doorvoer, import én export van drugs, cybercrime-aanvallen of illegale immigratiestromen. Maar het moet mogelijk zijn door gerichtere data de financiële stromen van de misdaad beter in kaart te krijgen en de netwerken meer te ontwrichten. Ook vanuit het bedrijfsleven verdient de publiek-private inzet op dit terrein alle steun.

Ook voor de fysieke en digitale bewaking en beveiliging van de toegang van de terreinen blijft er werk aan de winkel voor ons bedrijfsleven. Enerzijds om te zorgen dat onze eigen mensen onbedreigd kunnen werken, maar ook om in publiek-private afstemming criminaliteit als maatschappelijk kwaad tegen te gaan. De activiteiten van FERM, het gezamenlijk Cameraproject en de inzet van Secure Logistics als community onderneming van Deltalinqs, spelen daarbij hun rol in de preventie en toezicht. Van de overheid verwachten wij ook inzet om kernfunctionarissen bij de bedrijven te screenen á la Schiphol: dit is een noodzakelijk instrument in criminaliteitsbeheersing.

Én Bedrijven zijn mede verantwoordelijk voor de arbeidsmarkt van de toekomst en de ontwikkeling van hun eigen medewerkers.

Heel NL worstelt met tekorten op de arbeidsmarkt, ook onze regio. Maar in onze regio zit nog veel verborgen arbeidspotentieel. Ook daar ligt een opgave voor publiek private samenwerking.

Wat kunnen wij als bedrijven hierin concreet doen?

De opleidingen in de regio meer steunen met kennis, toekomstverwachtingen, stageplaatsen en praktijkkennis ter beschikking stellen aan de scholen. Ik noem het initiatief van Hogeschool Rotterdam en STC met betrekking tot hun toekomst verkenning en ik noem het initiatief van de ICT campus dat door Ron Kooren van het Albeda wordt getrokken.

Als bedrijven kunnen wij via de leerwerkakkoorden – gestart door wethouder Moti – werkzoekenden in de regio meer aan de bak helpen.

Als bedrijven moeten wij onze bedrijfsmedewerkers bewust maken van de noodzaak van eigen ontwikkelingspotentieel en kansen daartoe bieden.

Ook dit is een bouwsteen voor onze toekomst.

Dames en Heren

De afgelopen 7 jaar heb ik voor de jaarlijkse toespraken gekozen voor een aantal thema's die zich kort gezegd laten vatten in de volgende steekwoorden .

Centraal staat altijd het besef dat wij als bedrijfsleven onze eigen taak en verantwoordelijkheid hebben, dat de overheid haar eigen zaak op orde moet brengen en dat het Havenbedrijf haar kerntaken en haar klanten niet mag veronachtzamen. Elk van ons moet de juiste focus houden en samen maken wij het verschil.

Ik veroorloof mij hier als scheidend voorzitter van Deltalinqs een speciaal woord richting het Havenbedrijf.

- Ik prijs de tomeloze inzet van het Havenbedrijf op acquisitiegebied, in de klimaatdiscussie en investeringen t.b.v. de Mainport
- In veel trekken wij als Deltalinqs goed en gezamenlijk op met het Havenbedrijf die soms als Havenbeheerder, soms als Havenmeester en soms als ondernemende actor en aanjager diverse rollen moet combineren.
- Ik benadruk nogmaals – evenals vorig jaar – dat het bedrijfsleven content is met de keuze uit het verleden om het Havenbedrijf een zelfstandige positie te geven met betrokkenheid van het Rijk. Dit bevordert een lange termijn horizon die politici niet altijd gegund of gegeven is. Toch blijven er aandachtspunten voor een speler met zoveel petten.

Ten eerste

De noodzaak voor constante tijdige en serieuze dialoog met het bedrijfsleven over de rol en diepgang als ondernemende actor en aanjager. Dit speelt zeker niet alleen zoals nu bij de digitaliseringstransformatie, maar speelde al 20 jaar geleden bij de multicore- en pijpleidingen aanpak.

Ten tweede

Op het gebied van de grondprijzenpolitiek: als Deltalinqs zijn wij van mening dat indexatie van grondprijs niet gecombineerd mag worden met periodieke prijsherzieningen. Als Deltalinqs willen wij, dat het Havenbedrijf meer rekening houdt met het prijsbeleid bij onze belangrijkste concurrenten. Ook het voeren van arbitrage tussen een havenbeheerder en klanten blijft ongewenst.

Kortom wij blijven pleiten voor extreme behoedzaamheid met betrekking tot prijsbeleid op de vitale functie van grondbeleid zeker voor bestaande bedrijfsterreinen.

Persoonlijk

Voor mij zelf staan 3 waarden centraal in mijn werk:

1. Je komt altijd je afspraken na (het reders motto "My word is my Bond")
2. De mens staat centraal én
3. Bedrijven hebben ook maatschappelijk taken en plichten.

Het is altijd goed om over je eigen waarden en veranderingen in de tijd na te denken. Als persoonlijk afscheidscadeau ontvangt U daarom straks bij het weggaan een boek. Ik geef altijd boeken omdat ik nu eenmaal erfelijk belast ben met uitgeversbloed.

Dit boek over Jacques Schoufour is afgelopen zaterdag ten doop gehouden. Het beschrijft het zakelijk en maatschappelijk leven van één mijn voorgangers. Jacques Schoufour was in de 70'er jaren voorzitter SVZ, één van de rechtsvoorgangers van Deltalinqs. Hij smeedde de SVZ om tot een hechte belangenorganisatie.

Om hem te duiden citeer ik uit het voorwoord, dat geschreven is door onze burgemeester.

'Uit de Rotterdamse geschiedenis komt een bonte lijst naar voren van bankiers, cargadoors, stuwadoors, bestuurders en ondernemers die niet alleen dachten aan de toekomst van hun eigen (familie)bedrijf, maar ook aan de toekomst van de stad. Zij dachten na over ruimtelijke ordening en infrastructuur, over huizen, scholen, cultuur

en groen. Zo iemand was Jacques Schoufour, de hoofdpersoon van dit boek.'

Voor mij is hij altijd een van de voorbeelden geweest in mijn werk in de Haven. Een oprecht mens die ondernemingszin combineerde met maatschappelijke inzet. Een voorbeeld hoe het kan.

Dames en Heren

Mijn speech was gericht op twee thema's:

De waarde van de ondernemingen voor Nederland nu en in de toekomst, toegespitst op de Mainport.

De mens centraal en de taak en rol van de bedrijven daarbij.

Ik hoop dat U die gedachtes meeneemt.

Ik dank U allen zeer voor de samenwerking met Deltalinqs maar zeker ook met mij persoonlijk de afgelopen 7 jaar : stakeholders, overheden en onze leden. Ik kijk er met plezier en dankbaarheid op terug.

Ik wens mijn opvolger Atzo Nicolai – **die nu opstaat en de komende tijd met velen van U kennis zal maken** - succes en onze Mainport en haar bedrijven een goed 2020 en een prachtig decennium. Ik geloof in de kracht van onze ondernemingen en ons land: Nederland.

Mevrouw de Minister: ik kijk uit naar Uw keynote.

Ik wens U allen een goede voortzetting van deze avond.